

Mentorius-hanke

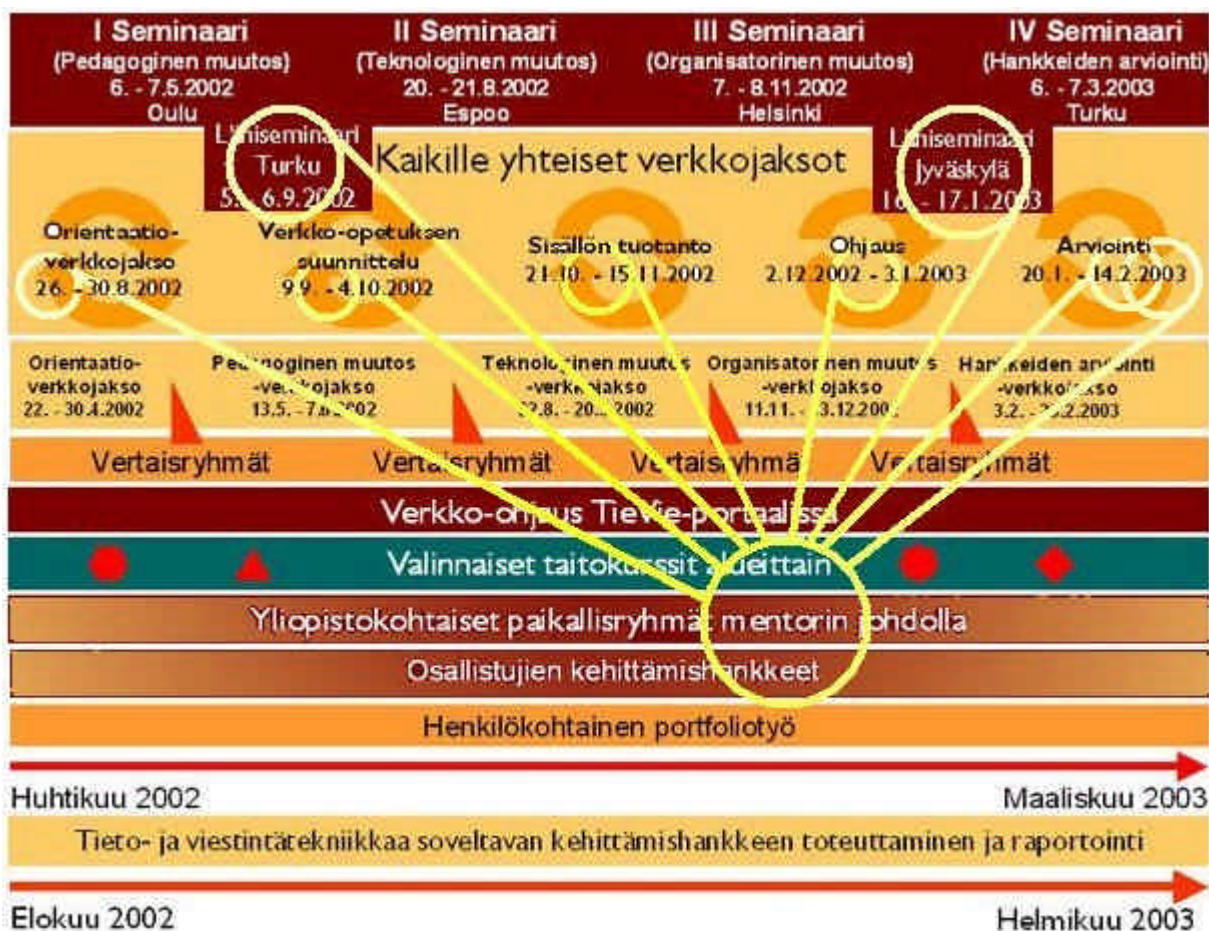
sisällölliset, toiminnalliset ja persoonalliset ulottuvuudet
Veli-Matti Ulvinen

Työskentelen yliassistenttina Oulun yliopiston Kasvatustieteiden ja opettajakoulutuksen yksikössä. Päävastuualueena minulla on kasvatustieteen perus- ja aineopinnot avoimen yliopiston kampusalueen talvikautisessa opetuksessa. Olen jonkin verran parin vuoden ajan käyttänyt omassa opetuksessani verkkoympäristöjä. TieVie-kouluttajakoulutuksen tiimoilta olen työskennellyt mentorina valtakunnallisessa 5ov:n TieVie-koulutuksessa välillä 26.8.2002 - 28.2.2003. Alun perin kuvasin hankettani seuraavasti:

TieVieSisKO: Tieto- ja viestintätekniistä sisältötuotantoa käytännön opetukseen

Hankkeen tarkoituksena on tukea Oulun yliopiston kasvatustieteiden ja opettajakoulutuksen yksikön henkilökunnan opetuksen kehittymistä tieto- ja viestintätekniisten oppimisympäristöjen hallinnan suuntaan. Mentoritoiminnassa pyritään tukemaan eri oppisisältöjen ja metodisten kokonaisuuksien siirtämistä tieto- ja viestintätekniisesti uudenaikaiseen muotoon. Hankkeessa lähdetään liikkeelle kunkin koulutukseen tulevan opettajan omista opetuksellisista substanssialueista ja tieto- ja viestintätekniistä opetuskäyttötaidoista. Tavoitteena on, että koulutettavat oppivat arvioimaan ja parantamaan substanssialueensa sisältötuotannon avulla tuottamiensa tieto- ja viestintätekniisten kokonaisuuksien käyttökelpoisuutta käytännön opetuksessa.

Oheisessa kuviossa olen yhdistänyt TieVie-kouluttajakoulutuksen ja 5ov:n TieVie-koulutuksen aikataulut siten, että oma asemiani mentorina (keltaiset ympyrät ja viivat) suhteessa mentoriryhmääni tulisi näkyville. Toisaalta kuviossa näkyy myös TieVie-kouluttajakoulutuksen aikataulut, tosin erilaisella skaalalla. Vertaisryhmäni oli Strategiamentorit, joten pyrin toiminnassani myös jonkin verran pohdiskelemaan mentoritoiminnan strategisia ulottuvuuksia ja mahdollisuuksia. Tiivistetysti, tehtäväni oli tukea oman ymmärrykseni, kokemusteni ja tietojeni avulla mentoriryhmäni autonomisten, itseohjautuvien aikuisten ihmisten elämänhistoriallisia oppimisprosesseja vastavuoroisessa suhteessa heidän kanssaan. Ja näin myös minä opin!

Mentorius-hanke

sisällölliset, toiminnalliset ja persoonalliset ulottuvuudet
Veli-Matti Ulvinen

Muutamia pedagogisia lähtökohtia:

- Mentoriasenne sisältää kannanoton korkeakoulutason tv-t-prosessiin ja opetuksen kehittämiseen.
- Mentorin persoonallinen tieto on asiantuntijuuden lähtökohta.
- Perusmetodina on dialogi.
- Mentorryhmän saama tuki omalle hankkeelle ja kehittyvä ymmärrys tv:n käytännöllisistä ja teoreettisista ulottuvuuksista on tulos sekä mentorin osallistumisesta keskusteluun (hiljaisen tiedon mielessä), muiden ryhmäläisten osallistumisesta keskusteluun (jaetun ymmärryksen mielessä) että opituista tiedoista (faktoista) ja koulutuksessa saaduista taidoista.

Mentoriohjelma à Teppo Hujala:

- 1) Koulutuksen ensisijainen tavoite on tukea osallistujien tv-opetuskäytön taitoja. Mentorin henkilökohtainen neuvonta, konsultointi ja palaute tukee eniten tätä tavoitetta.
- 2) Toissijainen tavoite on tukea osallistujien osaamista (=miksi, mihin suuntaan ja miten yhdessä kehitämme) tv-opetuskäyttöön liittyen. Mentorin tukemat ryhmäkeskustelut ja yhteinen tekeminen sekä kaikenlainen palautteenanto puolin ja toisin edistää tätä tavoitetta.
- 3) Etukäteen mentorin on syytä aikatauluttaa karkeasti tapaamiset. On valmisteltava myös alustavia toimintaohjeita ongelmatilanteiden varalle sekä annettava ryhmälle vapauksia vaikuttaa aikatauluun sekä työtapoihin. Toimintaohjeiden työkalupakki ei kuitenkaan ehkä ole hyvä lähtökohta "aitoon" oppimiseen liittyvien ongelmanratkaisujen kannalta.
- 4) Koulutuksen aikana mentorin pitäisi voida keskittyä tilanteen mukaan tapahtuvaan tavoitteiden käytännön tukemiseen. Siis sopivassa suhteessa infoa, kysymyksiä, vastauksia, kritiikkiä, kannustusta ja tukea.

Mentorius-hanke

sisällölliset, toiminnalliset ja persoonalliset ulottuvuudet
Veli-Matti Ulvinen

Palautteita:

- *Mentoriryhmä sinänsä ei ole vaikuttanut kovinkaan paljon (oman hankkeen eteenpäin viemisessä), mutta keskustelut sinun ja XX:n kanssa ovat olleet hyödyllisiä.*
- *Tapaamiset atk-luokassa edistivät taitoja ja uusien juttujen oppimista. Html-kieli olisi ilman tätä jäänyt vieläkin avuttomammaksi ilman mentorin perehdyttämistä asiaan. Siis yhdessä tekeminen ja kädestä pitäen opettaminen on edelleen poikaa, vaikka virtuaalisesti opiskellaankin!*
- *Minun kohdalleni tapaamisajankohdat ovat olleet erittäin epäsopivia, koska opetan paljon ja tunnit ovat sattuneet tapaamisajankohtien kanssa päällekkäin.*
- *Täytyy vielä todeta, että mentorimme oli motivoiva ja sopivasti jalat maassa oleva persoona. Ilman mentoritapaamisia olisi voinut loppua joskus usko kesken.*
- *Jossakin suhteessa ollaan ihan pitkälläkin (tieto- ja viestintätekniisiin hankkeissa tai opetustoiminnan kehittämisessä yleensä), mutta suurimmaksi osaksi aika "lapsenkengissä". TieVie-tekniikkaa ja sen käyttöä pitäisi enemmän pohtia myös siltä kantilta, että missä se on todellista oppimisen edistämistä, järkevää ja luontevaa. Ei TieVieä vain itseisarvona.*
- *Mielestäni ryhmässämme on saatu aikaan hienoja kursseja ja edustavat varmasti ihan huippulaatua valtakunnallisestikin. Näinkin pienessä ajassa jotkut ovat onnistuneet tekemään multimediaa ja löytäneet aikaa kurssin kehittämiseen. Se näkyi todella viimeisessä yhteisessä tapaamisessa.*